

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621200168
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621200168.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú C. H. R., nar. XX.XX.XXXX, v náhradnej osobnej starostlivosti X. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. X, P. - Z. H.Š., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Mestom Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/41, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524, dieťa rodičov: matky C. F., nar. XX.XX.XXXX, obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, trvale bytom R. XXX/XX, V. - H., prechodne bytom Š. XXXX/X, Z. H., zastúpenej opatrovníkom Mestom Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/41, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524 a otca Y. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom obec Z. E., t. č. bytom Š.V. XXXX/X, Z. H., za účasti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Maloletá C. H. R., nar. XX.XX.XXXX, sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20P/4/2021, z v e r u j e do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 21.01.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd odovzdá maloletú C. H. R., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok a zároveň podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti a zrušení náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že maloletá C. H. R., nar. XX.XX.XXXX bola rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 12.01.2009, sp. zn. 3P/287/2008 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti X. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. X, P. - Z. H.. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19.10.2018, sp. zn. 1P/172/2018, súd neodkladným opatrením odovzdal maloletú do starostlivosti Detského domova Liptovský Hrádok, Kráľova Lehota 85, do času právoplatného skončenia konania o uložení výchovného opatrenia. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19.03.2019, sp. zn. 1P/172/2018, bola maloletá dočasne odňatá z náhradnej osobnej starostlivosti X. L. a nad maloletou bolo nariadené výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej, a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Počas tohto výchovného opatrenia maloletá dňa 14.08.2019 odcudzila tovar v obchodnom dome a bola riešená v priestupkovom konaní. Bol podaný podnet na uloženie opakovaného výchovného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 22.11.2019, sp. zn. 1P/215/2019, súd nariadil neodkladné opatrenie odovzdať maloletú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28.05.2020, sp. zn. 1P/215/2019, právoplatným dňa 04.08.2020, bola maloletá dočasne odňatá z náhradnej osobnej starostlivosti X. L. a nad maloletou bolo nariadené výchovné opatrenie na

zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej, a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Počas výkonu tohto výchovného opatrenia orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistil pochybnosti v zabezpečovaní osobnej starostlivosti maloletej jej tetou X. L.. Počas prázdninového uvoľnenia maloletej v čase od 30.06.2020 do 31.08.2020 bolo zistené, že maloletá sa väčšinu času nachádzala u otca, u neho aj prespávala. Uvedené potvrdil aj otec maloletej a uviedol, že maloletá bola u neho približne 45 dní zo 60. Pracovníčka Mesta Liptovský Mikuláš poskytla informáciu, že počas uvoľnenia maloletej na víkendový pobyt k tete p. Balážovej, v dňoch 11.09.2020 až 13.09.2020, odchádzala ráno z Hlbokého a vracala sa vo večerných hodinách, okolo 21. hodiny. Podľa slov obyvateľov maloletá chodila s partiou trinásť až pätnásťročných mladých ľudí, túlili sa po meste a údajne aj v Poprade. Dňa 19.10.2020 bola úradu práce doručená správa centra, kde je uvedené, že maloletá chodí na pobyty k tete, p. L. a pobyty sú realizované bez väčších problémov a o maloletú je riadne postarané. Maloletá chodí z pobytov spokojná, vysmiata. Dňa 28.10.2020 bola úradu práce doručená správa Mesta Liptovský Mikuláš, kde je uvedené, že podľa ich názoru na spôsobe života X. L. oproti obdobiu pred uložením výchovného opatrenia sa nič nezmenilo. Dňa 18.01.2021 bol vykonaný telefonický pohovor s otcom maloletej. Ten uviedol, ako maloletá strávila vianočné sviatky. Opäť počas uvoľnenia trávila maloletá väčšinu času pri rodičoch. Pracovníčka Mesta Liptovský Mikuláš navrhla, aby bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť, pretože X. L. nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú. Dňa 19.01.2021 bola úradu práce doručená správa Okresného riaditeľstva policajného zboru Liptovský Mikuláš, odbor kriminálnej polície, kde je uvedené, že voči p. L. je vedené trestné stíhanie. Výchovné opatrenie teda nesplnilo svoj účel, p. L. neupravila svoje rodinné a bytové a sociálne pomery a hlavne spôsob života tak, aby bol možný návrat maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

6. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

7. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

8. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

10. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Uznesením zo dňa 25.01.2021, sp. zn. 20P/4/2021 súd v dôsledku podaného podnetu začal konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o nariadenie ústavnej výchovy nad maloletou C. H. R., nar. XX.XX.XXXX a na návrh súd rozhoduje o nariadení neodkladného opatrenia vo veci dočasného zverenia dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok (§ 360 ods. 1 CMP). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloletá nachádza v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na základe rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28.05.2020, sp. zn. 1P/215/2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.08.2020, a ktorým bola maloletá C. H. R. dočasne odňatá z náhradnej osobnej starostlivosti X. L. a nad maloletou bolo nariadené výchovné opatrenie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Preto pri rozhodovaní vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu.

11. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Z pripojeného spisu 1P/215/2019 mal súd preukázané, že rozsudkom zo dňa 28.05.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.08.2020 bola maloletá dočasne odňatá z náhradnej osobnej starostlivosti X. L. a súd nariadil nad maloletou výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej, a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok najdlhšie na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Z podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš vyplýva, že výchovné opatrenie neplní svoj účel. X. L., ktorá má maloletú v náhradnej osobnej starostlivosti si doposiaľ neupravila svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby vytvárala vhodné prostredie pre výchovu maloletej. Z úradných záznamov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 14.01.2021 a 18.01.2021 vyplýva, že pokiaľ je maloletá uvoľnená z centra, väčšinu času trávi s otcom, Y. R., resp. s oboma rodičmi, aj u nich prespáva. Bývanie X. L. ostalo bez zmeny. Stále býva v bunke, kde je strecha prekrytá doskami a igelitom, bunka je bez vody, toalety, elektrická energia je ťahaná z vedľajšieho domu. Zo správy Okresného riaditeľstva PZ Liptovský Mikuláš, odbor kriminálnej polície zo dňa 15.01.2021 vyplýva, že voči X. L. je vedené trestné stíhanie a bolo jej dňa 10.09.2019 vznesené obvinenie za zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. f) Trestného zákona a prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona. Dňa 05.02.2020 bol podaný návrh na podanie obžaloby. Výchovné opatrenie nariadené nad maloletou končí dňa 04.02.2021. Preto súd nemal pochybnosti o potrebe okamžitej úpravy pomerov účastníkov. Prihliadajúc na zdravie, stabilitu výchovného prostredia a riadny vývin maloletej, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, v ktorom je maloletá aktuálne umiestnená.

12. Súd súčasne začal konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd vykoná potrebné dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).